

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI İSTANBUL ŞUBESİ

E-BÜLTEN

spoist@spoist.org
www.spoist.org

Mart 2006

İÇİNDEKİLER

- ❑ TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Kurulu toplandı.
- ❑ Hadımköy - 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Nazım İmar Planı Değişikliğinin durdurulması ve iptaline yönelik dava
- ❑ Zincirlikuyu – 1/5000 ölçekli Nazım Plan Değişikliğine itiraz
- ❑ Basında Şubemiz
- ❑ Katıldığımız Toplantılar
- ❑ Kent Gündemi Dergisi 8. Sayı Çalışmaları

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI GENEL KURULU

ODAMIZ 24. OLAĞAN GENEL KURULU TAMAMLANDI

TMMOB Şehir Plancıları Odası 24. Olağan Genel Kurulu 18-19 Mart 2006 tarihlerinde toplandı. 23. Dönem Yönetim Kurulu çalışmalarını ve vizyonunu özetleyen genel kurul bildirgesini Genel Kurulun ilk gününde sundu.

24. Olağan Genel Kurulunu başarılı bir şekilde tamamlayan TMMOB Şehir Plancıları Odası, Genel Kurulun ardından, görev dağılımını 27 Mart 2006 günü yapılan

ilk yönetim kurulu toplantısında oy birliği ile belirledi:

TMMOB Şehir Plancıları Odası 24. Dönem Yönetim Kurulu

Buğra GÖKÇE **BAŞKAN**
Funda ERKAL **II. BAŞKAN**
Özlem ÇELİK **GENEL SEKRETER**
Ali Cenap YOLOĞLU **GENEL SAYMAN**
Yaser GÜNDÜZ **ÜYE**
Fikret ZORLU **ÜYE**
İbrahim GÜNDOĞDU **ÜYE**
Nevzat CAN **ÜYE**
Ü. Nevzat UĞUREL **ÜYE**
Hakan Sinan ERDEN **ÜYE**
Zühre ÇELİK **ÜYE**
Çağrı DEMİREL ARABACI **ÜYE**
Şükriye BAYSAL **ÜYE**
Banu AKSEL GÜRÜN **ÜYE**

HADIMKÖY PLAN DEĞİŞİKLİĞİ'NE İLİŞKİN YASAL SÜREÇ BAŞLATILDI.

29.07.1980 tasdik tarihli 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Nazım İmar Planında büyük bir kısmı "Tarımsal Karakteri Korunacak Alan", kısmen "Askeri Alan", "Köy Yerleşik Alanı", lejantlarında kalan İstanbul Hadımköy Belediye Sınırları içerisindeki alanın "Toplu Konut Alanı", "Sanayi ve Depolama Alanı", "Küçük Sanayi Alanı", "Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı", "Ticaret ve Yönetim Merkezi" fonksiyonlarına alınmasına ilişkin 28 Eylül 2005 tasdik tarihli 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Nazım İmar Planı

Değişikliğinin yürütülmesinin durdurulması ve iptali için Şubemizce dava açılmıştır.

İstanbul – Hadımköy Belediye Sınırları içerisindeki alanlar, 29.07.1980 tasdik tarihli 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Nazım İmar Planında Tarımsal karakteri korunacak alan, askeri alan, köy yerleşik alanı ve demiryolu lejantlarında kalmaktadır.

28 Eylül 2005 tarihinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 9. maddesi uyarınca (Hadımköy Belediye sınırlarını kapsayacak şekilde) onaylanan 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Nazım İmar Planı Değişikliği ile tarımsal karakteri korunacak alanların "400 kişi/ha,

350 kişi/ha ve 150 kişi/ha yoğunluklar ile konut alanlarına açıldığı, plan bölgesinde “sanayi ve depolama bölgeleri (E: 1.00)”, “küçük sanayi alanları (E: 0.80), “konut dışı kentsel çalışma alanları” ve “ticaret ve yönetim merkezleri” lejantlarında kullanım kararları getirilmiştir.

İstanbul Metropolitan Alanına ilişkin üst ölçekli planlama çalışmalarının yürütüldüğü bir ortamda bütünden kopuk, mevcut yasadışı ve üst ölçekli plan çalışmaları yapılmadan bugüne kadar gelişen sanayi ve depolama alanlarını kurtarmaya yönelik söz konusu plan değişikliği askıya çıkarılarak ilan edilmemiştir. Duyumlarımız üzerine İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na İstanbul Şubemizce 28.02.2006 tarih ve 2006/131 sayılı yazı ile konunun sorulmasına istinaden İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin 02.03.2006 tarih ve 580 sayılı cevap yazıları ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca İstanbul Hadımköy Belediye sınırları içerisinde 28 Eylül 2005 tarihinde 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Nazım İmar Planında değişiklik yapıldığı ve onaylandığı öğrenilmiştir.

Yasal Eksiklikler ve İptal Gerekçeleri:

İstanbul Metropolitan Alan sınırları içerisinde bulunan ve 5216 sayılı yasal düzenleme ile İstanbul Büyükşehir

Belediyesi sınırları içerisine giren ve alt kademe belediyesi olan Hadımköy Belediye sınırları içerisinde yapılan 1/50.000 ölçekli plan değişikliği yasal mevzuata ve planlama ilkelerine aykırıdır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Çevre ve Orman Bakanlığı arasında yapılan protokol çerçevesinde İstanbul kamuoyunun üniversite ve meslek odalarının dikkatle izlediği ve büyük bir katılımı ile devam eden İstanbul Metropolitan Alan Üst Ölçekli Planlama Çalışmalarının devam ettiği bir süreçte Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından Hadımköy Belediye sınırları içerisinde bütünden kopuk hiçbir araştırmaya ve bilimsel çalışmaya dayanmayan böyle bir plan değişikliğinin onaylanması kabul edilemez bir durumdur.

1/50.000 ölçekli plan değişikliği 3194 sayılı kanun, 5216 sayılı kanun, 2872 sayılı kanun, bu kanunlara ait yönetmelikler ile İSKİ İçme Suyu Havzaları Koruma Yönetmeliği'ne ve planlama mevzuatının öngördüğü plan yapım süreçlerine ve planlama ilke ve esaslarına aykırıdır.

Yukarıda sıralanan gerekçeler doğrultusunda sözkonusu plan değişikliğinin iptali için Bayındırlık Bakanlığı'na dava açılmıştır.

ZİNCİRLİKUYU 1/5000 ÖLÇEKLİ PLAN DEĞİŞİKLİKLERİNE İTİRAZ EDİLDİ.

İstanbul İli Beşiktaş İlçesi Boğaziçi SİT Alanı Gerigörünüm ve Etkilenme Bölgesi içinde kalan 37 pafta 30 ada, Karayolları Genel Müdürlüğü adına tescilli 8, 9, 12, 13, 69,70, 121, 128 no'lu parseller, hazineye ait Karayolları Genel Müdürlüğü'ne tahsisli olan 57, 58, 59 no'lu parseller ve tescil işlemi sonuçlanmamış 66 no'lu parseli kapsayan alanda Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından onaylanan ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde askıya çıkarılan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliğine planlama ilke ve esasları açısından şubemizce yapılan inceleme ve değerlendirme neticesinde itiraz edilmesi kararı alınmıştır.

Açıklamalar:

1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği yapılan parselleme Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 14.12.1974 gün ve 8172 kararı ile doğal ve tarihi sit alanı olarak tespit edilmiştir. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 24.6.1983 gün ve 15175 sayılı karar ile sınırları belirlenmiş ve Boğaziçi SİT Alanı Gerigörünüm ve Etkilenme Bölgesi'nde kalmaktadır. Söz konusu parseller bu çerçevede 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu'na tabi alanda kalmaktadır. Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca re'sen onaylandığı ifade edilen 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği plan paftasında ve plan açıklama raporunda yasal dayanak olarak gösterilen 5279 sayılı

kanunun geçici 4. maddesinin C fıkrası gereğince tanımlanan yetki çerçevesinde 3194 sayılı imar kanununun 9.maddesine istinaden onama yapılmış olduğu ifadeleri bu alanın 2863 sayılı ve 2960 sayılı kanunlar çerçevesindeki statüsü ve dolayısıyla onama prosedürünü ortadan kaldırmamaktadır.

Bu çerçevede Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca re'sen onaylandığı ifade edilen ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca askıya çıkarılan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı değişikliği 2863 sayılı ve 2960 sayılı yasaların onama prosedürlerini tamamlamadığı için onaylı sayılamaz. Söz konusu nazım imar planı değişikliği için 2863 sayılı yasa kapsamında yetkili kurul olan İstanbul 3 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu onayı alınmamıştır. Ayrıca alanda yer alan Karayolları 17. Bölge Müdürlüğü yönetim yapısı olarak kullanılan bina tescilli Kültür Varlığı'dır ve dolayısıyla alanın sit alanı içerisinde yer almasının yanında tescilli Kültür Varlığı parselidir.

Bunun yanında Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca re'sen onaylandığı ifade edilen 1/5000 ölçekli nazım imar planı değişikliğinde 3194 sayılı imar kanunu eki "Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik" ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu eki olan "Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi ve Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik"te belirtilen süreçlere ve tanımlanan plan yapımına ilişkin esaslara uyulmamıştır.

1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliğine konu parseller 1993 onaylı

Beşiktaş Gerigörünüm ve Etkilenme Bölgesi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'nda karayolları tesis alanı fonksiyonunda yer almaktadır. Re'sen onaylandığı ifade edilen Nazım İmar Planı Değişikliği ile alana turizm-kongre merkezi kültürel tesis alanı fonksiyonu verilmiştir. Plan değişikliğinde yapılanma koşulları konusunda bir düzenleme yapılmamış buna ilişkin hususların 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliğinde belirleneceğine ilişkin plan notu düzenlenmiştir. Ancak 1/5000 ve 1/1000 ölçekli plan değişikliklerine ait olduğu anlaşılan ortak açıklama raporunda "E=3.00 koşullarına uygun yapılaşmaya gidilmesi önerilmektedir" ifadesi bulunmaktadır.

İstanbul Metropolünün çok önemli bir noktasında, Boğaziçi alanında ve silüet açısından önem arzeden bir bölgede bulunan, konumunun yanında büyüklüğü ve kamu elinde bulunması nedeniyle planlama sürecinin öngördüğü çalışmalar açısından daha hassasiyetle yaklaşılması gereken bu alanda yapılan Nazım İmar Planı değişikliğinde bırakınız hassasiyeti yönetmeliklerin öngördüğü ve planlama bilimi ve süreci açısından zorunlu kurallara bile uyulmamıştır.

Nazım imar planı değişikliği açıklama raporunda tariflenen planlama ilkeleri plan hazırlık sürecinde hiç dikkate alınmamış ve ne yazık ki plan paftalarına bu ilkeler yansıtılmamıştır. Kendi raporunda konan planlama ilkeleri ile bu nazım plan değişikliğinin hiç örtüşmediği ortadadır.

Planlama çalışması plan bütünü içerisinde değerlendirilmemiş, hiçbir analitik inceleme yapılmamıştır. Getirilen fonksiyonların İstanbul Kentsel Alanı ve parsellerin içinde yer aldığı bütünsel planlama bölgesi açısından hiçbir değerlendirmesi bulunmamaktadır. Yapılanma koşullarının tariflenmemiş olması, ulaşım, silüet vb. önemli kriterler açısından hiçbir araştırma ve etüd bulunmaması bu nazım plan değişikliğini planlama ilke ve esaslarına aykırı yasa ve yönetmeliklerin tariflediği süreçler açısından ise hukuka aykırı kılmaktadır.

Plan açıklama raporunda alan tariflenirken "Önemli ve etkili kentsel projelerin geliştirilebileceği büyüklüktedir" yorumu yapılmıştır. Bu tanım doğru olup söz konusu alan İstanbul metropolü içinde büyüklüğü, konumu ve kamu elinde bulunması açısından çok önemlidir. Bu nedenle bu önemli alanda hassasiyetle planlama biliminin öngördüğü yaklaşımlar çerçevesinde bütünsellik anlayışı içinde ve yerel süreçleri dışlamadan planlama yapılmalıdır. Rapordaki yukarıda ifade edilen bu doğru tespit ne yazık ki Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca re'sen onaylandığı ifade edilen nazım imar planı değişikliğine yansımamıştır. Bu nazım imar planı değişikliği ile açıklama raporunda E=3.00 olarak tariflenen ve başka hiçbir hüküm bulunmayan yapılaşma katsayısı ile yanlış sonuçlar ortaya çıkacaktır.

BASINDA ŞUBEMİZ

21.03.2006, İSKİ Su Havzaları

KANALTURK Televizyonu, Ömerli içmesuyu havzası mutlak koruma alanında yer alan asfalt şantiyesi ile ilgili olarak şube yönetim kurulu üyemiz Ali Rıza Nurhan ile röportaj yapmıştır.

Röportajda Ali Rıza Nurhan İstanbul'un su ihtiyacının önemli bir kısmının karşılandığı bu havzanın mutlak koruma bandı içerisinde böylesi bir yatırımın toplum sağlığı açısından olumsuz etkilerin olacağı gerek yağışlarla petrol türevlerinin doğrudan göle

08.03.2006, İstanbul

CNN Turk-5N 1K programı Şube Başkanımız Ahmet Turgut ve Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman ile "Kadir Topbaş'ın İstanbul'u" başlıklı bir röportaj gerçekleştirdi.

Röportajda önce Ahmet Turgut, Kadir Topbaş'ın başkanlık döneminde ortaya atılan projeler üzerine kendi yorumlarını ve odamızın görüşlerini aktardı. Haydarpaşa, semazen heykeli, Kadıköy mendireğinde Fatih heykeli, Galataport, Dubai Towers, yedi tepeye yedi tünel, Haliç'teki altın boynuzlu köprü projeleri hakkında görüşlerimizi açıkladı. Her projeyi tek tek ele alarak açıklamalar yapan Ahmet Turgut, bu projelerle birlikte ortaya konmaya çalışılan İstanbul tahayyülünden bahsetti.

karışması gerekse hava kirliliği yaratarak toz bulutlarının doğrudan göle ulaşabileceği bir mesafede olduğu vurgulanmıştır.

Havza alanlarının, havzayı korumakla görevli olan kurumların ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün kirletici etken olan bu fonksiyona havza alanlarında yer gösteriyor olması, yasaları ve yönetmelikleri uygulamakla yükümlü olan kurumların bu görevlerini kötüye kullandıklarının ispatı olduğu ve su kalitesini yükseltmek amacıyla yapılan faaliyet ve harcamalara rağmen bu alanların devlet eli ile kirletiliyor olmasının anlaşılabilir olduğu vurgulanmıştır.

Tayfun Kahraman ise bu projeler ile ortaya konmaya çalışılan, İstanbul vizyonundan ve bu projelerin İstanbul'un silüetine etkilerinden bahsederek, bu projelerle yaratılan simgesel değerleri tartıştı. Bu simgeler ile İstanbul gibi tarihi bir kentin ve özgün simgelerinin silikleştirilmeye çalışıldığından bahseden Tayfun Kahraman; bu projelerin esasında teorik olarak yeni olmadığını 1980'lerin başlarından beri bu projelerle karşı karşıya olduğumuzu ve Dalan devrinden başlayarak Tarlabası yıkımları, Erdoğan zamanındaki Taksim'e cami tartışmaları gibi yaklaşımların sürekli gündemde olduğunu vurguladı. Kadir Topbaş'ın da seçimlere girerken kullandığı "Yerel Kalkınma 2004" sloganının ne için kullanıldığını bu projelerle birlikte daha rahat kavramaya başladığımızdan ve bu projelerin küresel kent İstanbul vizyonu için yaratıldığından bahsetti.

KATILDIĞIMIZ TOPLANTILAR

27.03.2006, TMMOB İİ Koordinasyon Kurulu Toplantısı

İKK geçmiş dönem çalışmalarının değerlendirilmesi ve yeni sekreteryanın belirlenmesi için Makine Mühendisleri Odası'nda gerçekleşen toplantıya Ahmet Turgut, Tayfun Kahraman, Abdülbasit Doğru katıldı. Ahmet Turgut, yaptığı konuşmasında İKK örgütlülüğünden, Odamız ve TMMOB arasında yaşanan anlaşmazlıklardan, İKK geçmiş dönem sekreteryanının değerlendirilirken, gelecek döneme ilişkin de temenniler bildirildi. Mimarlar Odası İstanbul Şube Başkanı Eyüp Muhcu ise yaptığı konuşmada Mimarlar Odasının sekreterliğe aday olduğunu açıklayarak konuyu tartışmaya açtı ve toplantı sonunda mevcut İKK sekreteryanının bu dönem TMMOB

Genel Kurulu'na kadar göreve devam etmesine karar verildi.

22.03.2006, İstanbul V No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu

İstanbul 5 no'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu gündemin de yer alan Tuzla Kamil Abduş Gölü 1/1000 ölçekli Rehabilitasyon Projesi ile Sakız Adası Bitkilendirme Projesinin değerlendirilmesi için gerçekleştirilen toplantıya Ali Rıza Nurhan katılmıştır.

1. Derece Doğal Sit ve 1. Derece Arkeolojik Sit alanında kalmakta olan proje göl çevresinde dolgu alanları içermekle birlikte yeniden değerlendirilmek üzere iade edilmiştir.

KENT GÜNDEMİ

TMMOB Şehir Plancıları Odası olarak yayınladığımız "Kent Gündemi" adlı dergimizin Mayıs ayında çıkacak olan 8. sayısının hazırlıkları yayın kurulu tarafından sürdürülmektedir. Dosya konusu olarak "İstanbul ve Planlama Deneyimi İçerisinde İMP" olarak belirlenen dergide, gündemi takip eden haber ve yazılar, kent-makale, seyahatname, proje tanıtımları, kitap

tanıtımları, hukuk gündemi, gayrimenkul dosyası ve forum bölümleri yer alacaktır. Dosya konusu, belirlenen katılımcılarla gerçekleştirilecek "yuvarlak masa toplantısında" değerlendirilip yayımlanacaktır. Toplantıda genel başlıklar olarak "İMP'nin örgütlenme yapısı, katılım sorunu, planlama deneyimi içerisindeki yeri, plan ve karar alma süreçlerindeki yetki ve ölçek sorunu, hedefler; İstanbul'un bugünü ve geleceği" konuları tartışılacaktır.